

POGRZEB

Asysta honorowa

Policijną asystę honorową wyznacza się za zgodą komendanta (dowódcy jednostki) na uroczystości pogrzebowe policjanta zmarłego w czasie pełnienia służby, a także emeryta lub rencisty. W skład policyjnej asysty honorowej wchodzi: na pogrzebach posterunkowych i podoficerów Policji – pluton honorowy z orkiestrą (bez poczty sztandarowej), na pogrzebach aspirantów i oficerów Policji – kompania honorowa z pocztem sztandarowym.

Na drzewcu sztandaru, pod kokardą o barwach narodowych, wiąże się

kokardę z czarnej wstęgi (tzw. kir) o wymiarach 2,5 m długości i 6 cm szerokości.

Na pół godziny przed ceremonią pogrzebową ze składu asysty honorowej wystawia się 4 wartowników. 2 staje u wezgłowa, 2 na wysokości stóp zmarłego, frontem do trumny, w odległości kroku od niej. Przy urnie z prochami zmarłego staje tylko 2 policjantów frontem do zebranych.

Asysta honorowa na 15 minut przed ceremonią ustawia się w szyku rozwiniętym frontem do wyjścia z domu pogrzebowego. Orkiestra staje na prawym skrzydle. Wyznaczony oficer lub podoficer dokonuje zmiany wartowników na posterunku honorowym – wchodzi na czele zmiany do pomieszczenia z trumną (urną), staje przed nią i salutuje. Zmiana odbywa się bez podawania komend.

Na cmentarzu

Przed grobem orkiestra przestaje grać, a dowódca kompanii podaje komendę „Równy krok!”. Orkiestra i kompania honorowa równym krokiem udają się na miejsce przy grobie i formują szyk rozwinięty w odległości nie większej niż 50 kroków od trumny (urny). Do momentu postawienia trumny (urny) kompania honorowa trzyma broń w pozycji „prezentuj”. Następnie po postawieniu trumny (urny) dowódca podaje komendy: „Kompania baczność! Na ramię broń! Do nogi broń, spoczni!”.

Sygnalista gra sygnał „Słuchajcie wszyscy”. Delegacje z wieńcami oraz policjanci niosący poduszki z orderami i odznaczeniami stają po obu stronach grobu w odległości 2–3 kroków, a wartownicy bezpośrednio przy grobie twarzami do siebie. Kierownik jednostki macierzystej (lub jego przedstawiciel) wygłasza przemówienie pożegnalne. Potem żegna zmarłego jeden z kolegów. Może zabrać głos również członek rodziny. Jeżeli zmarły został pośmiertnie odznaczony lub mianowany na wyższy stopień służbowy, przed przemówieniami odczytuje się treść aktu. Nadany order lub odznaczenie kierownik jednostki przypina do specjalnie przygotowanej poduszki.

Po wystąpieniach, w momencie składania trumny do grobu, dowódca kompanii honorowej podaje komendę „Baczność! Na ramię broń! Na prawo (lewo) patrz!”, a sztandarowy salutuje sztandarem (pochyla go przed sobą pod kątem 45 stopni). Podczas składania trumny do grobu sygnalista gra trzykrotnie hasło Wojska Polskiego, a policjanci spoza szyku salutują. Po odegraniu hasła dowódca kompanii podaje komendy do salwy honorowej. Po salwie kompania bierze broń w położeniu „przez pierś” (przy karabinkach KSS policjanci na komendę dowódcy opuszczają broń „do nogi”). Orkiestra gra marsza żałobnego do momentu przykrycia (zasypania) grobu. Uczestnicy pogrzebu składają wieńce. Dowódca kompanii honorowej podaje komendę: „Prezentuj broń! Na prawo (lewo) patrz!”. Werbliści wykonują tremolo. Obecni chwilą milczenia oddają hołd zmarłemu. Po złożeniu wieńców orkiestra gra marsza żałobnego. Uroczystość kończy przekazanie rodzinie zmarłego przez kierownika jednostki organizacyjnej lub jego przedstawiciela odznaczeń lub aktu mianowania oraz złożenie kondolencji.

Kondukt pogrzebowy

Najpierw orkiestra, potem dowódca na czele pododdziału honorowego, poczty sztandarowej, delegacje z wieńcami (w odległości 3–5 kroków jedna za drugą), funkcjonariusze niosący poduszki z orderami i odznaczeniami (w odległości 3 kroków jeden za drugim), kapelan Policji lub osoba duchowna (w sytuacji, gdy rodzina sobie tego życzy), policjanci niosący trumnę (urnę) lub towarzyszący pojazdowi z trumną w asyście warty honorowej. Za trumną (urną) idzie rodzina zmarłego, delegacje i pozostałe osoby uczestniczące w pogrzebie.

Wartownicy honorowi ustawiają się krok od trumny (urny). W chwili jej wyniesienia z domu pogrzebowego sygnalista gra sygnał „Baczność”, a następnie dowódca kompanii honorowej podaje komendy: „Kompania baczność! Na ramię broń! Prezentuj broń! Na prawo (lewo) patrz!”. W tym czasie policjanci stojący poza szykiem salutują do czasu podania kolejnej komendy „Baczność!”. Asysta honorowa po wyjściu z domu pogrzebowego wykonuje wszystkie komendy dowódcy kompanii honorowej (oprócz „Do nogi broń!”). Po wyprowadzeniu trumny z domu pogrzebowego i ustawieniu się konduktu żałobnego dowódca kompanii honorowej podaje komendy do wymarszu. Wówczas rusza kondukt, orkiestra gra marsza żałobnego. Policjanci umundurowani, idący w kondukcji, nie zdejmują czapek, a kompania honorowa maszeruje bez wymachu rąk.

Opracował T.N.

Konsultacje: mł. insp. Grzegorz Jach – naczelnik Wydziału Promocji Policji w KGP, mł. insp. Robert Deszcz – zastępca dowódcy Oddziałów Prewencji Policji w Warszawie i podkom. Sebastian Ciastoń – zastępca dowódcy kompanii reprezentacyjnej OPP w Warszawie
zdj. Wojciech Basiński i Paweł Ostaszewski

